

940 koeien produceren 45 kilo melk per dag zonder antibiotica

Voerefficiëntie als ultieme graadmeter duurzaamheid

In de Amerikaanse staat Wisconsin melken Lloyd en Daphne Holterman bijna duizend koeien. Ze gebruiken al lange tijd geen antibiotica meer bij een melkproductie van maar liefst 14.000 kilo melk per koe. Toch is een hoge productie geen doel op zich. Alles blijkt te draaien om de voerefficiëntie.

„Bij mijn presentaties in Nederland (zie kader, red.) zal ik vooral ingaan op de voerefficiëntie”, aldus Lloyd Holterman. „We streven naar een voerefficiëntie van 1,7 en zitten nu op 1,68, dus van elke kilo droge stofopname aan voer, wordt 1,68 kilo melk geproduceerd. De voerefficiëntie is wat ons betreft de ultieme graadmeter van duurzaamheid. We gebruiken net zoveel bronnen als anderen, om daarmee meer melk

te produceren (de gemiddelde voerefficiëntie in Wisconsin is 1,4, red.)”, legt hij uit.

Overbezetting

Lloyd en Daphne begonnen hun melkveehouderijcarrière in 1981 samen met Lloyds ouders in Watertown, die toen 70 koeien molken. In 1987 begonnen de jonge veehouders op een nabijgelegen

locatie voor zichzelf, waarvoor ze honderd koeien aanschafte. „We verhoogden de melkproductie met 2.100 kilo melk in één jaar tijd”, herinnert Lloyd zich. Twee jaar later namen hij en zijn vrouw zijn ouderlijke veestapel over en in 1994 bouwden ze hun eerste ligboxenstal voor 80 koeien. „Met de oude stal erbij konden we 150 koeien melken”, vertelt Lloyd. In 1997 bouwden ze een 2 x 8 stands melkstal om daarmee 300

koeien te melken en in 2003 waren ze tot 525 koeien gegroeid en hadden ze een forse overbezetting. „In 2007 bouwden we een stal voor 500 koeien met dwarsventilatie en sindsdien is de veestapel gegroeid tot de huidige 940 koeien en hebben we twintig fulltime en een aantal parttime medewerkers.” De koeien zijn verdeeld in 13 groepen van ruim zeventig dieren en ingedeeld op basis van grootte, leeftijd en melksnelheid. Er zijn drie verschillende rantsoenen voor de melkkoeien, variërend in eiwit en energie, afhankelijk van de hoogte van de melkproductie. De Holtermans hebben zo'n 700 hectare grond tot hun beschikking, waarvan 40 hectare tarwe en de rest zo'n beetje half-half maïs en luzerne.

Vier eigenaren

N naast Lloyd en Daphne, die twee dochters hebben, kent het bedrijf Rosy-Lane Holsteins nog twee eigenaren, de jongemannen Tim Strobel en Jordan Matthews, overigens niet hun schoonzons en ook geen familie. Tim en Jordan werkten al op het bedrijf voordat ze 16 jaar oud waren en hebben volgens Lloyd altijd hard gewerkt en het recht om partner te zijn dan ook echt verdiend. „Ze hebben door de jaren heen ook geïnvesteerd in het bedrijf en Tim doet het landwerk en Jordan de koeien, dus het is een goede match.”

Verder heeft Lloyd de algehele leiding en is hij verantwoordelijk voor de fokkerij, terwijl zijn vrouw de administratie, de jongvee-opfok en de 'public relations' doet.

Het laatste is niet onbelangrijk. Rosy-Lane trekt veel bezoekers van divers pluimage en staat daar ook open voor. „We weten goed voedsel te produceren, maar praten er onvoldoende over”, vindt Daphne. Ze geeft aan dat het dierenwelzijn op het bedrijf hoog in het vaandel staat, van de smetteloze jongveestal tot de dwars geventileerde stal voor de koeien met zandligboxen. „Als we goed voor het vee zorgen, zorgt het vee goed voor ons”, redeneert ze. „We zijn ook trots op de complimenten die we krijgen na excursies. Het ultieme compliment en dat heb ik al meer dan eens gekregen, is dat mensen zeiden dat wanneer ze een koe zouden zijn, ze dat dan op Rosy-Lane zouden willen zijn.”

Geen antibiotica

N naast de focus op dierenwelzijn, de diergezondheid en het milieu, ligt er wel degelijk ook een focus op rendement. En wellicht dat de zaken elkaar juist versterken. Want ondanks dat een zo hoog mogelijke melkproductie geen doelstelling op zich is, produceren de koeien wel meer dan 14.000 liter melk met 4,00 procent vet en 3,40 procent eiwit bij drie keer daags melken. „Door de focus op voerefficiëntie gaat de melkproductie omhoog en dalen de kosten per liter. Wat het maximum is? Geen idee. De genetica spelen een rol en ik weet wel dat de genetica in de toekomst de beperkende factor zullen vormen”, aldus Lloyd.

Wat de hoge productie van de grote veestapel nog bijzonderder maakt, is het feit dat Holterman inmiddels al 27 maanden geen

antibiotica heeft gebruikt bij de melkkoeien. „We vullen de ligbedden tweemaal per week bij met zand, in de melkstal worden de koeien goed voorbehandeld en de fokkerij is gericht op weerstand, door te fokken op levensproductie”, verklaart de veehouder. Overigens is een zo laag mogelijk celgetal niet direct een doel op zich, het bevindt zich net beneden de 200. „Winstgevendheid drijft ons en we worden niet betaald voor een lager celgetal”, legt hij uit. „Bovendien hebben we veel oudere koeien in de koppel en hun celgetal is vaak wat hoger.”

Oude koeien fokken

Het fokken van koeien die oud kunnen worden, is al vele jaren het doel van Lloyd Holterman. „We willen graag koeien die minimaal zes lactaties maken. Als koeien makkelijk oud worden, heb je minder uitstootvee en kun je kiezen welke koeien je uitsellecteert om te verkopen aan andere veehouders. Bovendien geven oudere koeien meer melk dan jongere koeien.” Dat het beleid hem geen windeieren legde, blijkt uit het feit dat Rosy-Lane al 162 koeien voortbracht die de barrière van 200.000 pond (bijna 91.000 kilo) melk wisten te slechten. Stieren met minimaal vijf dochters in dit rijtje, zijn O Man (18), Manfred (12), Ramos (8), Dutch Boy (6), Blackstar (5) en Lynch (5).

Begin jaren '90 sloeg Holterman al een wat andere richting in op het gebied van fokkerij. „In 1992 zijn we begonnen met te fokken op productieve levensduur, in plaats van exterieur en zijn we de Net Merit gaan gebruiken in plaats van de TPI. Dat leverde uitstekende resultaten op met wat kortere en bredere koeien, die makkelijker kalven, beter vruchtbaar zijn en minder gevoelig zijn voor mastitis. Bovendien zorgen ze voor een betere voerefficiëntie. Verder zijn de dierenartskosten met 60 procent gereduceerd en liggen de gehalten voor Amerikaanse begrippen hoog”, aldus Lloyd.

Geen bedrijfsinspectie

De fokker geeft aan dat de TPI-index weliswaar zijn kracht heeft. „Maar als je niet uitkijkt, worden je koeien Tall, Pretty en Infertile”, stelt hij met een knipoog. Oftewel groot, mooi en onvruchtbaar. Rosy-Lane doet niet mee aan de bedrijfsinspectie. „De bedrijfsinspectie

heeft een negatief rendement”, verklaart Holterman. „Hoge, smalle en tere koeien worden hoger gewaardeerd dan kortere, bredere en zwaardere koeien. Deze laatste categorie wordt afgestraft op melktype en uierdiepte, omdat ze wat korter zijn en meer conditie hebben. Bij ons worden deze koeien juist veel ouder dan hun hoog ingeschreven stalgenoten en hebben ze ook minder klauwen- en vruchtbaarheidsproblemen.”

Een goed voorbeeld van een stier die bij de inspectie volgens Holterman onvoldoende is gewaardeerd, is O Man, waarvan hij op een gegeven moment 550 nakomelingen op het bedrijf had en waarover hij nog steeds heel tevreden is. „Met functionele koeien met een goede gezondheid, goede benen en klauwen, gebalanceerde uiers en een hoge productie verdienen je geld.” Holterman selecteert zijn stieren in eerste instantie op Net Merit en sluit vervolgens stieren uit die te veel hoogtemaat, te zware kalveren, een te hoog celgetal, te weinig kilo's vet en eiwit, te weinig vruchtbaarheid en te weinig levensduur vererven. Voor de verschillende kenmerken hanteert Holterman boven- en ondergrenzen en ook kijkt hij naar de verwantschap van de te gebruiken stieren met zijn veestapel.

Altijd winstgevend

Van Rosy-Lane Holsteins zijn door de jaren heen meer dan honderd stieren naar de KI gegaan. De hoogste is momenteel Rosylane-LLC AltaLeo-ET (AltaMeteor x Nifty) met een NVI van 232 punten. Holterman gebruikt zelf ook volop genomicsstieren. Ze geven volgens hem een betere eerste indicatie wat betreft de gezondheidseigenschappen. Stieren die zijn en worden gebruikt, zijn bijvoorbeeld Supersire, Mogul, Wright, Delta, Troy, Supershot, Cabriolet, Rodgers, JoSuper, Dean en Halogen. Een fokstier die de veehouder nog steeds gebruikt, is Badger-Bluff Fanny Freddie.

Omdat de Planet-dochters niet lang genoeg blijven lopen, probeert Holterman de invloed van deze stier wat te beperken. Verder is hij heel tevreden over Bookem en Gonzo, waarvan hij vaarzen melkt en zijn de meest succesvolle stieren op Rosy-Lane Manfred, O Man, Ramos, Shottle, Freddie en Jeeves geweest. „Door ons wat andere fokbeleid, is ons bedrijf altijd winstgevend geweest, ook in de slechte jaren”, besluit Lloyd. ■

Symposium

Lloyd Holterman is één van de sprekers op het Management Inspiratie Symposium, dat wordt georganiseerd door Peek & van der Kroon, onafhankelijk fokkerijadvies. Het symposium vindt op donderdag 31 maart in de Evenementenhal in Gorinchem plaats en op vrijdag 1 april in Het Roode Hert in Dalftsen. Het programma duurt van 12 tot 16 uur en belangstellenden kunnen zich tot en met 29 maart aanmelden via de website www.peek-vdkroon.nl.

